

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 16Pc/5/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2122200781
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Pecuchová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2022:2122200781.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Katarínou Pecuchovou v právnej veci navrhovateľa: W. Q., narodený X.X.XXXX, t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou, so sídlom Dlhé Lúky 1, Hrnčiarovce nad Parnou, proti oprávnenej na výživné: Y. Q., narodená XX.X.XXXX, bytom K. XX/X, Š., o zníženie výživného, t a k t o

rozhodol:

I. Súd návrh z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ sa návrhom, doručeným súdu dňa 8.2.2022, domáhal zníženia výživného na plnoletú dcéru Y. zo sumy 90,- eur na sumu 50,- eur mesačne. V návrhu uviedol, že nebolo možné platiť sumu, ktorá bola určená Okresným súdom Trnava. Tvrdil, že jeho invalidný dôchodok nie je dostatočný na zaplatenie takej sumy a nerád by znova páchal trestnú činnosť, aby vyplatil sumu, ktorú mu dali platiť, alebo bude opäť vzatý do väzby, lebo nebude zvládať platiť výživné.

2. Oprávnená na výživné so znížením výživného nesúhlasila, v konaní uviedla, že od septembra mieni pokračovať v príprave na budúce povolanie a to na vysokej škole Trnavskej univerzity v Trnave, pedagogická fakulta. Súdu predložila doklad a to rozhodnutie dekanky pedagogickej fakulty zo dňa 17.6.2022 o tom, že je prijatá na dennú formu štúdia v bakalárskom stupni.

3. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi obsiahnutými v spise, najmä rozsudkom č. k. 32P/12/2018-27 zo dňa 24.4.2018 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č. k. 25CoP/14/2019-59 zo dňa 30.4.2019, výsluchom osoby oprávnenej na výživné, rozhodnutím dekanky pedagogickej fakulty zo dňa 17.6.2022, ako aj s ostatnými listinnými dôkazmi, pričom zistil nasledovný skutkový stav.

4. Navrhovateľ sa na pojednávanie nariadené na deň 24.6.2022 nedostavil, pričom nežiadal o odročenie pojednávania. Z jeho návrhu vyplýva, že toho času je vo výkone trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou, je poberateľom invalidného dôchodku a nemal dostatok finančných prostriedkov na to, aby uhradil výživné v sume 90 eur tak, ako mu bolo súdom určené.

5. Oprávnená na výživné na pojednávaní dňa 24.6.2022 uviedla, že s podaným návrhom nesúhlasí, nakoľko mieni pokračovať v príprave na budúce povolanie a to štúdiom na vysokej škole, o čom súdu predložila doklad. Tiež uviedla, že otec si neplní svoju vyživovaciu povinnosť v rozsahu určenom súdom. Jej zdravotný stav je dobrý. K mesačným výdavkom uviedla, že telefón 35 eur jej platí mama, strava je cca 100 eur mesačne, oblečenie cca 50 eur mesačne a to z dôvodu, že hráva stolný tenis a to i súťažne

a veľa cestuje, keď doprava stojí na mesiac cca 80 eur (20 eur týždenne kvôli cestám zo Š. X. G., z G. X. W. a následne späť domov). So stolným tenisom má spojené i ďalšie výdavky a to poťah na raketu v sume 100 eur na pol rok. Navyše v lete sa mieni zúčastniť sústredujú v K. O. Č. L., s ktorým pobytom má spojené výdavky 90 eur na týždeň. Uviedla, že býva v dome, na ktorý má matka úver, avšak nevedela uviesť, koľko platí matky z titulu bývania. Otec jej posielal výživné v rozmedzí od 40 eur do 50 eur, hoci má vyživovaciu povinnosť v sume 90 eur. Oprávnená na výživné používa dioptrické okuliare, strojček nenosí.

6. Z rozsudku tunajšieho súdu č.k. 32P/12/2018-27 zo dňa 24.4.2018 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave č. k. 25CoP/14/2019-59 vyplýva, že otcovi (navrhovateľovi) bolo s účinnosťou od 21.2.2018 zvýšené výživné na oprávnenú zo sumy 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa na sumu 90,- eur mesačne. V čase ostatnej úpravy výšky vyživovacej povinnosti otca na plnoletú Y., bola oprávnená ešte maloletá, mala 16 rokov. Otec bol v zmysle odôvodnenia rozhodnutia vo výkone trestu odňatia slobody, pričom poberal invalidný dôchodok v sume 240 eur. Nemal iné vyživovacie povinnosti. Matka maloletej bola zamestnaná s priemerným mesačným príjmom 546 eur, poberala rodinné prídavky 23,52 eur. Súd taktiež zistil, že navrhovateľ sa domáhal zníženia výživného už niekoľkokrát, keď rozsudkom č. k. 14P/36/2019-47 súd jeho návrh zamietol, rozsudkom č. k. 40P/27/2020-58 súd jeho návrh na zníženie výživného zamietol.

7. Podľa § 62 ods. 1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

8. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

9. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremičuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

11. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

12. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu otca na zníženie výživného na medzičasom plnoletú dcéru Y.. Hmotnoprávnou podmienkou, aby mohol súd opakovane vo veci výživného na oprávneného na výživné rozhodnúť je zmena pomerov, pričom je potrebné prihliadnuť na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd vychádza jednak zo skúmania odôvodnených potrieb dieťaťa, vzhľadom na vek, zdravotný stav, návštevu školského zariadenia, nadanie či záujmy a zároveň vychádza z reálnych možností a schopností rodičov plniť si svoju vyživovaciu povinnosť.

13. Súd v konaní skúmal, či došlo takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu výšky vyživovacej povinnosti otca na plnoletú dcéru Y.. Navrhovateľ v konaní žiadal znížiť výšku jeho

vyživovacej povinnosti zo sumy 90,- eur mesačne na sumu vo výške 50,- eur. Dôvod na zmenu výšky výživného videl otec v tom, že je toho času vo výkone trestu odňatia slobody a nebolo v jeho možnostiach uhrádzať výživné v takej sume, nakoľko bol len poberateľom invalidného dôchodku.

14. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že plnoletá Y. býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou v dome v Š., a od septembra bude v akademickom roku 2022/2023 študentkou dennej formy štúdia na pedagogickej fakulte v Trnave na Trnavskej univerzite (č. l. 43-44). V konaní boli prezentované a nesporené výdavky oprávnenej, súd posúdil ako dôvodné a primerané s ohľadom na vek a ostatné okolnosti veci a to: strava cca 100 eur, oblečenie cca 50 eur, mobil cca 35 eur, cestovné 80 eur, spolu cca 265 eur. V uvedených výdavkoch však neboli zahrnuté náklady na bývanie, keďže tie nevedela oprávnená na výživné uviesť. Ostatné položky považuje súd za všeobecne primerané veku a potrebám oprávnenej na výživné. Vzhľadom k tomu, že oprávnená na výživné nastúpi na štúdium na vysokej škole, jej výdavky len porastú. Naopak osoba povinná na výživné sa zníženia domáhala z dôvodu, že je vo výkone trestu odňatia slobody.

15. Matka oprávnenej dosahuje podľa osoby oprávnenej na výživné príjem cca 1000 eur, pričom býva v dome v Š., na ktorý má úver.

16. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na zníženie výživného v zmysle návrhu navrhovateľa, keď nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by toto zníženie odôvodňovala. Na strane otca je zrejmé, že toho času je vo výkone trestu odňatia slobody v K. I. B. a jeho jediným príjmom je invalidný dôchodok, touto skutočnosťou súčasne navrhovateľ odôvodnil návrh na zníženie výživného. Oprávnená na výživné ukončila strednú školu a bola prijatá na dennú formu štúdia na Trnavskej univerzite v Trnave, teda bude kontinuálne pokračovať v príprave na budúce povolanie. Vo vzťahu k tvrdeniam otca súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/236/2018 zo dňa 20.2.2019, z ktorého vyplýva, že „Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Obdobné negatívne dopady na možnosť platiť výživné, aké má konanie povinného, ktorým sa sám bez vážneho dôvodu (nie v dôsledku objektívnych príčin ním nezavinených), vzdal doterajšieho výhodnejšieho zamestnania (s vyšším príjmom) a zamenil ho za zamestnanie menej výhodné, kde dosahuje nižší príjem (§ 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine), má úmyselné protiprávne konanie povinného majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov. Aj v takom prípade je namieste uplatnenie princípu potenciality príjmov. Skutočnosť, že takýmto konaním sa povinný vzdal objektívnej možnosti platiť výživné, nemôže byť na úkor oprávneného. Opačný výklad ustanovenia § 75 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine by viedol k absurdným dôsledkom, medziiným k tomu, že povinný by sa svojim úmyselným násilným konaním voči oprávnenému s následnou väzbou a právoplatným uložením nepodmienečného trestu odňatia slobody „zbavil“ (alebo mohol „zbaviť“) svojej vyživovacej povinnosti.“ Vzhľadom na uvedené súd uvádza, že oprávnená nenadobudla schopnosť sa samostatne živiť a otcovi nielen že nezanikla vyživovacia povinnosť, ale neboli ani splnené podmienky pre zníženie výživného, keďže oprávnená pokračuje v štúdiu na vysokej škole a je zrejmé, že jej výdavky len porastú. Od posledného rozhodnutia súdu o zvýšení výživného nenastala u navrhovateľa taká zmena pomerov, ktorá by odôvodňovala vyhovieť jeho návrhu, nakoľko sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody doposiaľ. Aj s ohľadom na vyššie uvedené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR bolo zrejmé, že skutočnosť, že osoba povinná na platenie výživného sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody nemohla byť na úkor osoby oprávnenej na výživné, nakoľko navrhovateľ sa svojím úmyselným konaním zbavil možnosti platiť výživné. Navyiac od posledného rozhodnutia súdu, ktorým v konaní sp. zn. 40P/27/2020 návrh na zníženie výživného zamietol, ubehli sotva tri mesiace. Vzhľadom na uvedené súd návrh otca na zníženie výživného v celom rozsahu ako nedôvodný zamietol.

17. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj ako „CMP“), keď rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v § 53 a nasl. CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia cestou tunajšieho súdu ku Krajskému súdu v Trnave. Odvolanie podané oprávnenou na výživné by však nemalo právne účinky, keď táto sa odvolania vzdala na súde po vyhlásení rozhodnutia.

Odvolanie musí obsahovať nasledovné náležitosti :

Z podania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.